

Antoni Jodłowski, Stefan Świszczowski

Dziewkanowice, pow. Myślenice. Kościół parafialny

Informator Archeologiczny : badania 8, 223-224

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CZORSZTYN, pow. Nowy Targ
Zamek

Kierownictwo Odnowienia
Zamku Królewskiego na
Wawelu

Badania prowadził L. Lakwaj pod kierunkiem mgr
Stanisława Koziela. Finansowało Kierownictwo
Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu. Dru-
gi sezon badań. Ruiny średniowiecznego zamku
/XIV w./.

Badania objęły zamek górny, będący najstarszą częścią, odnoszoną do wieku XIV. Eksploracją objęto destrukcje murów kryjące elementy starszego układu stratygraficznego. Nawiązują one do poszczególnych faz architektonicznych badanego obiektu, ujawniając pełniej relikty murów rozpoznanych wstępnie podczas prac wykopaliskowych prowadzonych w latach ubiegłych pod kierunkiem A. Żakiego.

Odsłonięto kamienne sklepienie piwnicy oraz otwór wejściowy w tzw. murze "A", flankowany dwoma kamiennymi węgarami. Być może z tego wejścia pochodzi nadproże wzmiankowane w inwentarzu topograficznym "Zabytki Sztuki w Polsce", które ponownie rozpoznano w kaplicy w Czorsztynie.

Obecne badania rokuja szereg istotnych rozpoznań naukowych mających zasadnicze znaczenie dla rozwarstwienia architektonicznego zamku.

CZYŻÓW, pow. Bełchatów

patrz
okres halsztacki

DZIEKANOWICE, pow. Myślenice
Kościół parafialny

Muzeum Żup Krakowskich
Wieliczka

Badania prowadzili dr Antoni Jodłowski i dr Stefan
Swiszcowski. Finansowało Muzeum Żup Krakows-
kich Wieliczka. Pierwszy sezon badań. Kościół ro-
mański św. Marii Magdaleny i św. Mikołaja.

Kościół - usytuowany na wzgórzu lewego brzegu Raby, orientowany wzdłuż osi zachód-wschód - posiada cechy charakterystyczne dla stylu romańskiego i gotyckiego. Fundacja jego nie została w pełni wyjaśniona ze względu na brak źródeł pisanych. Architekci i historycy sztuki odnoszą

czas budowy najstarszej /romańskiej/ części świątyni do pierwszej ćwierci XIII w.

Badania miały na celu ustalenie początków budowy kościoła. Założono 4 wykopy o łącznej powierzchni 40 m² przy czym wykopy nr I-II zlokalizowano przy południowej ścianie prezbiterium i nawy, wykop III w odległości 4 m na wschód od kościoła, a wykop IV wewnątrz prezbiterium. Po zewnętrznej stronie kościoła teren przebadano do głębokości 180 cm od obecnej powierzchni ziemi. Stwierdzono warstwę przemieszaną zalegającą na głębokości 0-130 cm, miejscami do 140 cm, z licznymi kośćmi ludzkimi, powstałą wskutek kopania grobów. Poniżej występował całec w postaci żółtej gliny, w którym widoczne były ślady kilku jam grobowych. Wyeksplorowano 2 groby szkieletowe, jednakże bez wyposażenia zmarłych, pozwalającego na dokładne datowanie pochówków. Fundamenty zarówno prezbiterium jak i nawy zbudowane były z kamieni nieobrabianych, różnej wielkości, układanych na zaprawie z gliny, przy czym stopa fundamentowa występowała na głębokości średnio 60 cm od obecnej powierzchni ziemi.

Ciekawszej stratygrafii dostarczył wykop IV założony wewnątrz prezbiterium. Pod posadzką kamienną na poziomie 10-35 występowała szara, sypka ziemia z ceramiką wczesnośredniowieczną i średniowieczną. Pod nią znajdowała się warstwa o miąższości około 5 cm, w postaci jasnożółtej gliny przemieszanej z piaskiem i zaprawą wapienną, w której spągu wystąpił denar Ludwika Węgierskiego /1370-1382/. Jest to najprawdopodobniej poziom odpowiadający gotyckiej przebudowie kościoła, którą datować można orientacyjnie na lata 70-te, lub 80-te XIV w. Niżej na głębokości 40-60 cm występowała ostatnia warstwa kulturowa, zalegająca bezpośrednio na calcu, zawierająca drobne fragmenty naczyń glinianych ze schyłkowej fazy wczesnego średniowiecza /XII w./ i średniowiecza /XIII-XIV w./. Wynika stąd, że wszystkie warstwy pochodzą już z pełnego średniowiecza, a materiały starsze /XII w./ zachowały się jedynie na wtórnym złożu. Materiały te nie pozwalają więc na pewne datowanie budowy najstarszej romańskiej fazy kościoła; sugerują tylko, że mogło to nastąpić już w XII w., jednakże na poparcie tej hipotezy konieczne jest uzyskanie nienaruszonej stratygrafii z poziomem romańskim na pierwotnym złożu, której dotychczas nie odkryto.

FROMBORK, pow. Braniewo
Stanowisko 4

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
w Olsztynie

Badania prowadził Jerzy Kruppé. Finansował WKZ
w Olsztynie. Pierwszy sezon badań, Kościół i cmentarz,
Średniowiecze i okres nowożytny.

Kościół św. Anny położony jest na wschodnim krańcu średniowiecznego miasta, przy drodze prowadzącej do Braniewa. Badania miały charakter roz-